Р Е Ш Е Н И Е
№ 45427

гр. София, 18.11.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, **Второ отделение 37 състав,** в публично заседание на 27.10.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Адриан Янев

при участието на секретаря Кристина Алексиева и при участието на прокурора Мария Малинова, като разгледа дело номер **4705** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 и сл. от Административнопроцесуален кодекс (АПК), във вр. чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ).

Образувано е по повод определение № 14939/30.04.2025 г. по адм. д. № 4229/2025 г. по описа на АССГ, с което е разделено производството и са отделени за разглеждане в друг процес предявения иск за заплащане обезщетение от 15 000 лева за причинени неимуществени вреди от Решение № РД-Е-112-30/06.03.2023 г. на управителя на НЗОК, ведно с лихвата.

Във връзка с горното е отделен за разглеждане по настоящото дело предявеният иск от Т. М. Б. за осъждане на Национална здравноосигурителна каса да заплати сумата в размер на 7 669,38 евро (равностойност на 15 000 лева), представляваща обезщетение за неимуществени вреди (тревожност, стрес, гняв и чувство за безпомощност), търпени за периода от 06.03.2023 г. до 21.07.2026 г., причинени от незаконосъобразно Решение № РД-Е-112-30/06.03.2023 г. на управителя на НЗОК, ведно със законната лихва, считано от 06.03.2023 г. до окончателното изплащане на вземането.

Ответната страна - Национална здравноосигурителна каса (НЗОК) е подала отговор на исковата молба, с който изразява становище за неоснователност на исковата претенция.

Представител на прокуратурата изразява становище за неоснователност на исковата претенция.

Съдът, след като обсъди релевираните с жалбата основания, прецени становищата на страните и събраните по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа страна:

Не се спори за издадено Решение № РД-Е-112-30/06.03.2023 г. на управителя на НЗОК, с което на Т. М. Б. е отказано издаване на предварително разрешение за лечение извън държава – членка на

пребиваване, заплащано от НЗОК.
Постановено е решение № 37199/11.112025 г. по адм. д. № 4229 по описа на Административен съд София – град, с което е отменено като незаконосъобразно Решение № РД-Е-112-30/06.03.2023 г. на управителя на НЗО, като преписката е върната на органа за ново произнасяне. Решението на съда е влязло в сила на 25.06.2026 г., видно от печата, поставен върху съдебния акт.
Не се спори, че е последвало издаване на Решение 3 РД-Е-112-171/21.07.2026 г. на управителя на НЗОК, с което на Т. М. Б. се разрешава провеждането на планово лечение извън държава – членка на пребиваване, заплащано от НЗОК.
По делото са налични документи, от които се установява заплащането на суми за лечение на ищеца в болница „С. - Аугустинус, намираща се в [населено място], Б..
При така установените факти, съдът достига до следните правни изводи:
Съгласно чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност както и за вредите, причинени от действието на отменени като незаконосъобразни или обявени за нищожни подзаконови нормативни актове.
В тежест на ищеца е да установи следното: 1. Издаден незаконосъобразен административен акт - Решение № РД-Е-112-30/06.03.2023 г. на управителя на НЗОК, което да е отменено по надлежния ред; 2. Органът, издал незаконосъобразния административен акт, да е част от структурата на НЗОК; 3. Наличие на сочените неимуществени вреди; 4. причинна връзка между настъпилия вредоносен резултат и незаконосъобразния административен акт.
В случая се установява издаден административен акт - Решение № РД-Е-112-30/06.03.2023 г. на управителя на НЗОК, с което се засяга правната сфера на ищеца, доколкото му е отказано заплащането на лечение, извършвано извън държава – членка на пребиваване. Този административен акт е отменен като незаконосъобразен, за което е постановено влязло в сила решение № 37199/11.112025 г. по адм. д. № 4229 по описа на Административен съд София – град. По тези съображения е налице първата предпоставка от фактическия състав за ангажиране на отговорността, а именно издаден незаконосъобразен административен акт, който е отменен по съдебен ред.
Органът, издал незаконосъобразния административен акт, е управителят на НЗОК, който според чл. 6, ал. 3, т. 2 от Закона за здравното осигуряване е орган на управление на НЗОК. По тези съображения е налице и следващата предпоставка за ангажиране на отговорността, тъй като органът, издал незаконосъобразния административен акт, е част от структурата на ответната страна НЗОК.
Следващата предпоставка за възникване на правото на обезщетение по чл. 1 ЗОДОВ е наличието на вредоносен резултат, а именно настъпили за ищеца неимуществени вреди. По делото не се доказа наличието на неимуществени вреди, тъй като ищецът (въпреки дадена възможност с допускане до разпит на двама свидетели при режим на довеждане в съдебно заседание) не е ангажирал гласни доказателства в подкрепа на твърденията си за причинени неимуществени вреди. Липсва законова презумпция, че вредоносният резултат настъпва автоматично с издаването на незаконосъобразния административен акт и не следва да се доказва.
Доказването на настъпилите от административния акт вреди и причинно - следствената връзка между противоправното поведение и вредоносния резултат е в тежест на ищеца. По тези съображения с определение № 37706/30.09.2026 г., постановено по делото, е разпределена доказателствената тежест, за което е указано на ищеца, че е в негова тежест да докаже сочените вреди, а и останалите елементи от фактическия състав. Дадена е възможност на ищеца да докаже

сочени неимуществени вреди, за което с определение № 37706/30.09.2026 г. са допуснати до разпит двама свидетели при режим на довеждане в съдебно заседание от ищеца (не е указано, че не се сочат доказателства за причинените неимуществени вреди, тъй като ищецът е направил доказателствено искане за установяване на тези факти). В съдебно заседание не са доведени допуснатите двама свидетели, въпреки че е дадена такава възможност на ищцовата страна. Не е подадена молба, с която да се сочи каквато и да е била причина за невъзможност за довеждане на свидетелите или да е поискано извършването на разпит на свидетелите в следващо заседание. Вместо това е подадена молба за отлагане на делото поради невъзможност за явяване в съдебно заседание на единия адвокат (адв. Т. Е.), упълномощен от ищеца. Същата не е уважена, тъй като ищецът има упълномощен втори адвокат (адв. М. Д., за която липсва информация за оттегляне на пълномощно или да са изложени такива твърдения) по делото, за който не сочат причини и не се представят никакви доказателства за наличието на препятствие за явяването му, а и като допълнение не се сочи основателна причина за неявяването на ищеца, каквото е изискването на чл. 139, ал. 1 АПК.

След последното съдебно заседание са подадени две молби от адв. Т. Е., с които моли да се отмени хода по същество, като отново се сочи служебната ангажираност на адвоката по друго дело. Допълнително се посочва, че съдът не е извършил проверка в съдебно заседание за присъствието на допуснатите свидетели и не е определил краен срок за събиране на доказателства. Липсвало указания, че свидетелите следва да се доведат в съдебно заседание. Допълнително се посочва, че съдът е заличил допуснатите свидетели.

Молбата на адв. Т. Е. за отлагане на делото е отхвърлена от съда не заради служебната ѝ ангажираност пред друг съд, а заради възможността за явяване на втория адвокат и ищеца, доколкото не се сочат доказателства за невъзможността за присъствие в съдебно заседание. На повикване по номер на дело и поименно повикване на страните по него, в съдебно заседание се явиха процесуалният представител на ответника и прокурор, като в съдебно заседание не са се явиха свидетели, а и съдът няма как поименно да повика свидетелите, тъй като ищцовата страна не е посочила техните имена, доколкото са допуснати при режим на довеждане в съдебно заседание, което изрично е отразено в определение № 37706/30.09.2026 г., постановено по делото. Допускането на свидетели при режим на довеждане в съдебно заседание и липсата на сочена причина за невъзможността за явяването им, е довело и до заличаването на същите, тъй като е налице неизпълнение на свое процесуално задължение. Последиците от неявяването на допуснатия свидетел при режим на довеждане се носят от поискалата го страна. В този смисъл е и Решение № 2572 от 10.03.2026 г. по адм. д. № 5209 / 2025 г. на ВАС.

Липсата на установяване на вреди и причинно – следствена връзка между тях и административния акт, означава липсата на задължителен елемент от фактическия състав за ангажиране на отговорността. В тази връзка е недоказана исковата претенция, което налага нейното отхвърляне.

По разноските:

Ответната страна не претендира разноски, поради което такива не следва да се присъждат.

По изложените съображения, съдът

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ като неоснователен предявения иск от Т. М. Б. за осъждане на Национална здравноосигурителна каса да заплати сумата в размер на 7 669,38 евро (равностойност на 15 000 лева), представляваща обезщетение за неимуществени вреди (тревожност, стрес, гняв и чувство за безпомощност), търпени за периода от 06.03.2023 г. до 21.07.2026 г., причинени от

незаконосъобразно Решение № РД-Е-112-30/06.03.2023 г. на управителя на НЗОК, отменено с № 37199/11.112025 г. по адм. д. № 4229 по описа на Административен съд София – град, ведно със законната лихва, считано от 06.03.2023 г. до окончателното изплащане на вземането.
Решението подлежи на обжалване пред Върховен административен съд в 14 - дневен срок от съобщаването му на страните.

Съдия: